

अभ्यासक्रम तिसरा - योगशिक्षक

१) प्रात्यक्षिक यागोभ्यास --

योग प्रवेश व योगपरिचय या अभ्यासक्रमातील सर्व यौगिक प्रक्रियांचा अभ्यास.

२) तात्त्विक अभ्यास -

योग प्रवेश वर्ग व योगपरिचय वर्ग-- सर्व व्याख्याने.

३) योग शिक्षक वर्ग (व्याख्याने) --

विभाग १ - योगशिक्षण पद्धती --

०१) योग शिक्षणाची उद्दिष्ट	०२) सामदायिक योगशिक्षण
०३) यागेशिक्षण पद्धती -१ व २	०४) वातावरण निर्मिती
०५) पाठयोजना	०६) प्रार्थना व उपासना
०७) वर्ग संचालन प्र.-१ व २	०८) आदर्श योगशिक्षक
०९) प्रबंध लेखन	१०) सूक्ष्म अध्यापन तंत्र
११) पाठ परीक्षा	

विभाग २ - योग संघटन --

०१) संघटनेचे प्रयोजन	०२) संघटनेची प्रेरणा
०३) संघटनेचे कार्य	०४) संघटनेचे बीजारापेण
०५) जाहीर कार्यक्रम	०६) निरपेक्षतेची आवश्यकता
०७) शैक्षणिक साहित्य	०८) योग व मन:स्वास्थ्य
०९) व्यक्तिमत्त्वाचा विकास	१०) हठयोग व पातंजल योग
११) राजयोग व ज्ञानयोग	१२) कर्मयोग व भक्तियोग

विभाग ३ - योग परंपरा

०१) ज्ञानयोग व कर्मयोग   ०२) हठयोग व पातंजल योग

०३) राजयोग व भक्तियोग

४) योग शिक्षक वर्ग प्रात्यक्षिक अभ्यास --

- १) योग प्रवेश वर्ग शिक्षण कसे द्यावे यावर प्रात्यक्षिकांसहित मार्गदर्शन. बारा पाठ प्रत्येकी १॥ तास
- २) बारा तासातील प्रत्येके विषयावर आधारित बारा सक्ष्म पाठ.
- ३) एका तासाचे दोन सराव पाठ (याबाबत निरीक्षण केले जाऊन सूचना दिल्या जातील).
- ४) नुमना पाठ प्रात्यक्षिकाचे निरीक्षण व चर्चा.
- ५) एका तासाचा परीक्षा पाठ - प्रत्येकी एक

५) योग परीक्षक वर्ग-- प्रात्यक्षिक अभ्यास --

- १) आसन परीक्षा पध्दति आणि गुणदान पध्दति.
- २) एक साधक योगासने करीत असताना गुणदान व चर्चा.
- ३) तसेच दोन व तीन साधक योगासने करीत असताना गुणदान व चर्चा. तसेच शेवटच्या परीक्षक वर्गाला संपूर्ण वेळ उपस्थित राहून तीन साधकांचे शेवटचे गुणपत्रक ही सादर करणे आवश्यक आहे.
- ४) योग प्रवेश लेखी परीक्षाबाबतही शिक्षण दिले जाते.

६) योग विषयक प्रबंध --

योग विषयक प्रबंध (१५०० ते २००० शब्द) सादर करणे अनिवार्य.

०७) दूरशिक्षण तंत्र अभ्यास व्याख्यान -- २॥ तास.

०८) व्याख्याने - कशी द्यावीत कृतीसत्र - ३ तास

०९) चार सप्ताहांचे २८ पाठ, पाठ परीक्षेनंतर तयार करणे.